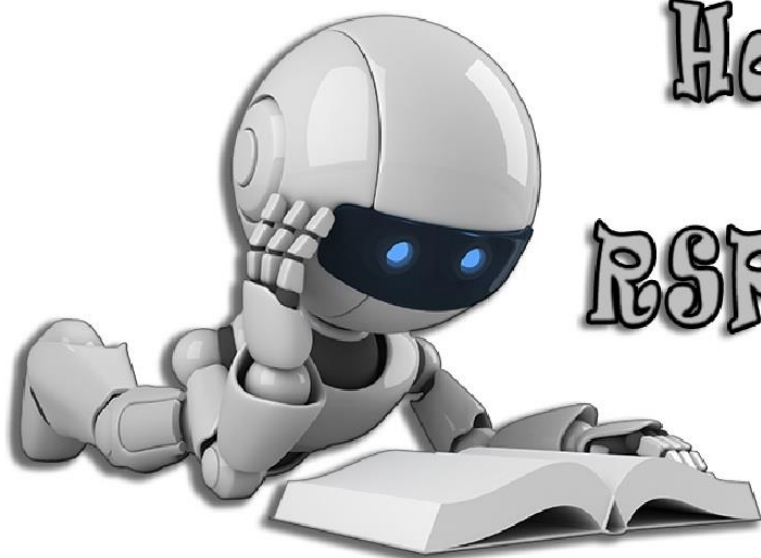

Chceli by sme, aby boli naše zistenia použité pre budúci výskum

X. gimnazija Ivan Supek
Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

H4RSP - VŠEOBECNÝ PREHĽAD SLOVENSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Handbook
4
RSP readers

Príručka pre zdráhajúcich sa a slabých čitateľov
(projekt č. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Spolufinancované
Erasmus+ Program Európskej únie

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

<http://handbook4rsreaders.org/>

X. GIMNAZIJA „IVAN SUPEK“

Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

Erasmus+

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

Handbook for reluctant, struggling and poor readers

(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

VŠEOBECNÝ PREHĽAD SLOVENSKEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. ANALÝZA POTRIEB

Potreba vyvinúť a implementovať úspešnejšie metódy na zlepšenie čitateľského chápania študentov je naliehavá. Podľa prieskumu PISA 60% slovenských študentov spadalo do rizikovej skupiny v oblasti čitateľského porozumenia. „Po prvýkrát v histórii sa Slovensko výrazne dostalo pod priemer OECD v programe medzinárodného hodnotenia študentov. Výsledok predstavuje dramatický pokles výkonnosti v porovnaní s rokom 2009 vo všetkých oblastiach.“¹ Jednou z domén bola čitateľská gramotnosť.

Všetky základné a stredné školy na Slovensku sa musia riadiť zákonom č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa súčasných slovenských iniciatív a stratégií sa musia všetky školy na Slovensku riadiť podľa INOVATÍVNEHO ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom.

Všetky vzdelávacie programy sú k dispozícii na adrese <http://www.statpedu.sk/>

Zručnosti s porozumením v čítaní sú zahrnuté do vyučovania materinského jazyka a výučby cudzích jazykov na všetkých slovenských školách, ale tieto zručnosti a výsledky sú veľmi všeobecné a zručnosti a záujmy našich študentov nie sú posilnené. Rovnako výsledky našich testovaní čitateľskej gramotnosti nie sú uspokojivé. To je dôvod, prečo sa naša škola rozhodla nájsť cestu k našim študentom iným spôsobom.

2. PLÁNOVANIE CIEĽOV A VÝSTUPOV

Napriek tomu, že sme splnili tieto ciele nášho štátneho vzdelávacieho programu, úroveň čitateľskej gramotnosti a záujem našich študentov stále nie je dostatočná. Škola sa zameriava na zlepšenie čitateľských zručností študentov a zvyšuje ich ochotu čítať. Škola organizuje rôzne aktivity, ako je čitateľský maratón v slovenskom a anglickom jazyku; úzko spolupracuje s miestnou knižnicou, kde sa učitelia a študenti stretávajú s modernými autormi. Národné učebné osnovy vyžadujú vysokú úroveň čitateľskej gramotnosti, preto je potrebné zlepšiť čitateľské kompetencie študentov.

Vzdelávacie výsledky študentov / výkonnostné ciele:

Naším cieľom je zamerať sa na praktické potreby študentov a spoločnosti. Používame vzdelávacie filozofie, ktoré zdôrazňujú individuálne potreby študentov, úlohu individuálnych skúseností a potrebu rozvinúť povedomie, sebareflexiu a kritické myslenie. Hlavným cieľom vzdelávania, ktorý by sme chceli dosiahnuť, je stratégia čítania s porozumením: vizualizácia a závery. Pripravili sme niektoré aktivity na podporu projektu v našej škole.

Ciele učiteľov

Tieto osnovy sú navrhnuté tak, aby podporovali rozvoj kritického myslenia a analýzy u študentov, aby povzbudzovali študentov, aby rozvíjali a skúmali svoje vlastné odpovede a vymieňali si rôzne názory a

Handbook for reluctant, struggling and poor readers

(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

perspektívy, podporovali aktívnu angažovanosť a účasť študentov a povzbudili študentov, aby čítali pre obohatenie a potešenie.

Kurz obsahuje 10 lekcí, z ktorých každá vychádza z iného zdroja čítania. Plány hodín sú inovatívne a motivujúce pre študentov, ale aj učiteľov. Je to zbierka metód a techník (napríklad puzzle, umenie, kultúra atď.), ktorá sa zameriava na atraktívne a príťažlivé aktivity pred čítaním, počas čítania a po prečítaní textu. Výber čitateľského materiálu je založený na záujme našich študentov. Väčšina plánov vyučovania zahŕňa aj rôzne sociálne, politické alebo kultúrne aspekty života a zlepšuje spôsob myslenia našich študentov.

Učiteľské zámery:

1. Vybrať a naplánovať vhodné stratégie čítania s porozumením pre rôznych študentov vrátane RSP čitateľov.
2. Integrovať vhodné stratégie pre rôzne oblasti obsahu.
3. Vyvinúť rôzne stratégie pochopenia, ktoré sa budú používať pri rôznych ťažkostiach s čítaním.
4. Rozvíjať pochopenie toho, ako sa študenti môžu stať gramotnými a budú môcť pochopiť rôzne texty prostredníctvom vhodného čítania (osobitný dôraz na literatúru) a stratégií písania.
5. Rozvíjať pochopenie významu plynulosti v čítaní s porozumením.
6. Dôležitosť poskytovania mnohých príležitostí pre študentov na zlepšenie plynulosti v čítaní.
7. Zdôrazniť význam čítania pre pochopenie, a potreba využitia.
8. Stratégie na zlepšenie porozumenia a dôležitosť písania je vývojový proces, ktorý pomáha mladým deťom rozvíjať kompetencie v písomnej komunikácii.

2.1 Plán ďalších aktivít zameraných na zlepšenie čitateľskej gramotnosti a porozumenia:

► **Projekt Erasmus + : príručka pre RSP čitateľov (zdráhajúcich sa a slabých čitateľov): motivačné aktivity zamerané na čítanie**

Novo vyvinuté metodiky sa zameriavajú na študentov stredných škôl vrátane RSP čitateľov. V rámci týchto aktivít sme vytvorili zbierku textov (úryvkov) podľa záujmov našich študentov. Pre každý úryvok sme vytvorili súbor motivačných aktivít. Zamerali sme sa na aktivity pred čítaním, ktoré sú veľmi dôležité pred tým, ako sa práca so samotným textom začne. Motivácia je pre študentov najdôležitejšia, hlavne pre RSP čitateľov. Rôzne inštruktážne procesy môžu uľahčiť interakciu v čítaní a motiváciu. S inovatívnymi aktivitami po prečítaní textu môžeme sledovať porozumenie našich študentov v čítaní. Po zapojení týchto aktivít do vzdelávacieho programu slovenského jazyka a cudzieho jazyka sme zaznamenali väčší záujem o čítanie. Máme viac študentov, ktorí si požičiavajú knihy zo školskej knižnice a zúčastňujú sa rôznych súťaží a aktivít.

- **Doplnenie školskej knižnice slovenskými a anglickými knihami:** Založili sme anglickú knižnicu podľa záujmov našich študentov. Uskutočnili sme prieskum, v ktorom študenti mohli navrhnúť niektoré knihy, ktoré by si chceli prečítať. Podľa týchto návrhov sme založili knižnicu. Doteraz máme asi 70 anglických kníh, ktoré sú neustále vypožičiavané. Študenti

Handbook for reluctant, struggling and poor readers

(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

majú možnosť čítať to, čo sa im páči. Chceli sme sa vyhnúť knihám, ktoré sú povinnou literatúrou.

- ▶ Celoročný projekt: **Zážitkové čítanie:** čitateľská súťaž v slovenskom a anglickom jazyku (<https://gymrv.edupage.org/>). Pripravili sme súťaž, ktorá sa koná po celý rok. (Existuje slovenská aj anglická verzia súťaže). Hlavnou myšlienkou je, že sme pripravili 5 úryvkov. z rôznych kníh, ktoré majú niečo spoločné. Vytlačili sme ich na plagáty a umiestnili ich na chodbách našej školy. Študenti majú možnosť čítať tieto úryvky počas prestávok a voľných hodín. Online sme pripravili dotazník s úlohami na prácu s úryvkami. Každý polrok meníme úryvky a pripravujeme rôzne úlohy. Na konci školského roka získa víťaz e-čítačku. Minulý rok sa do aktivity zapojilo takmer 150 študentov.
- ▶ **Čajovňa:** Literárne dopoludnia a popoludnia v slovenskom a anglickom jazyku. Každé tri mesiace organizujeme spojené hodiny slovenskej literatúry a anglickej literatúry a pracujeme s rôznymi textami. Pracujeme s rôznymi literárnymi dielami s využitím rôznych motivačných aktivít. Študenti sa vždy tešia na tieto aktivity.
- ▶ **Blog:** Knihomoľ v slovenskom a anglickom jazyku (<http://bookworm.6f.sk/>). Na blogu spolupracujeme so svojimi študentmi. Študenti našej školy majú možnosť zverejňovať recenzie/články o knihách, ktoré si prečítali, a môžu diskutovať o knihách. Študenti sa navzájom motivujú k čítaniu kníh. Stále viac študentov si medzi sebou vymieňa knihy.
- ▶ **Spolupráca s miestnou knižnicou:** besedy so súčasnými autormi.
- ▶ **Súťaž: Lov na knihy v knižnici:** v slovenskom a anglickom jazyku. Podľa metodiky, ktorú sme vytvorili v tejto príručke, sme v našej miestnej knižnici vytvorili viac verzií súťaží: Lovu na knihy v slovenskom a anglickom jazyku. Študenti naozaj oceňujú tento druh aktivity. Nie je to len súťaž, ale aktivita na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Táto aktivita patrí medzi najatraktívnejšie a najzaujímavejšie medzi študentmi.
- ▶ **Čitateľský maratón:** v slovenskom a anglickom jazyku. Táto súťaž sa každoročne organizuje v slovenskom jazyku a začali sme ju organizovať aj v anglickom jazyku. Počas tejto súťaže zvyčajne vyberáme knihu podľa záujmu študentov a strávime celodenné čítanie so študentmi.
- ▶ **Literárny seminár:** workshopy pre študentov základných a stredných škôl v slovenskom a anglickom jazyku.
- ▶ **Literárny seminár:** workshop pre učiteľov základných a stredných škôl v Košickom kraji v anglickom a slovenskom jazyku.
- ▶ **Súťaž o najzaujímavejšiu aktivitu v školskej:** organizovaná slovenskou pedagogickou knižnicou, každý rok sa nachádza iná téma. Učitelia musia pripraviť inovatívne spôsoby čítania kníh a úryvkov.
- ▶ **Deň kníh v knižnici kaštieľa:** v historickej knižnici kaštieľa v Betliari.
- ▶ **Súťaž o najkreatívnejšiu záložku kníh:** príprava najtvorivejších knižných záložiek.
- ▶ **Súťaž Jazykový kvet:** recitácia poézie a prózy na národnej úrovni v anglickom jazyku.
- ▶ **Hviezdoslavov Kubín:** recitácia poézie a prózy na národnej úrovni v slovenskom jazyku.
- ▶ **Zlaté pero, zlatá podkova a zlatý vlas:** recitácia rozprávky na národnej úrovni v slovenskom jazyku.

X. GIMNAZIJA „IVAN SUPEK“

Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

Erasmus+

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

Handbook for reluctant, struggling and poor readers

(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Pri týchto aktivitách sme zaznamenali väčší záujem o čítanie. Máme viac študentov, ktorí si požičiavajú knihy zo školskej knižnice a zúčastňujú sa rôznych súťaží a aktivít. Musíme dať dôraz na dôležitosť aktivít pred čítaním, ktoré pomáhajú študentom využívať svoje predchádzajúce poznatky, pracujú s úryvkami, praktizujú stratégie ako postupnosť a predpovedanie, rozpoznávajú náročnú slovnú zásobu a vyvodzujú si význam tejto slovnej zásoby.

Čítanie je základná zručnosť, ktorá podporuje akademické úspechy. Používanie stratégií pred čítaním bude motivovať a zvyšovať porozumenie u študentov. V snahe ovplyvniť RSP čitateľov bol koncept stratégií pred čítaním predstavený skupine študentov stredných škôl. Niektoré stratégie pred čítaním zahŕňali výber zaujímavých textov, grafických organizátorov, výučbu slovnej zásoby, vizuálne reprezentácie a aktiváciu predchádzajúcich poznatkov. Zistenia ukázali, že stratégie pred čítaním ovplyvňujú motiváciu študentov, zvyšujú aktiváciu predchádzajúcich poznatkov a môžu byť použité ako nástroj na zvýšenie porozumenia. Záverom je, že stratégie pred čítaním sú pre RSP čitateľov nevyhnutné na pochopenie rôznych textov.

Hlavným účelom aktivít po prečítaní textu je skontrolovať presné pochopenie textu. Príliš často sú študenti, hlavne RSP čitatelia, vyzvaní, aby si prečítali úryvok a potom nikdy nedostanú šancu diskutovať o diele, ktoré si prečítali. Použitím jednoduchých stratégií po prečítaní textu môžete pomôcť svojim študentom získať zmysel toho, čo čítali, a riešiť akékoľvek nedorozumenia, s ktorými sa možno stretli.

Výber čitateľského materiálu je jednou z povinností učiteľov. Učitelia zvyčajne vyberajú texty podľa vlastných kritérií bez ďalších úvah. Do tohto procesu výberu úryvkov sa takmer nikdy nezapojili študenti. V dôsledku toho je materiál na čítanie zvyčajne nevhodný. To vyvoláva nezáujem študentov o texty, preto sme ich začali zapájať do procesu výberu čítania. Študenti sa musia aktívne zapájať do tohto procesu, ak učitelia chcú mať vhodný text (úryvok).

